ОСНОВНА ШКОЛА "БРАНКО РАДИЧЕВИЋ" ПРИБОЈ

САМОВРЕДНОВАЊЕ РАДА ШКОЛЕ ИЗ ОБЛАСТИ ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

ШКОЛСКЕ 2023/24.

1. Формирање школског тима за самовредновање-ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

Формиран је школски тим за самовредновање у саставу:

- 1. Мирела Еминић, координатор
- 2. Ивана Бекоња,
- 3. Свјетлана Пријовић
- 4. Слађана Милићевић

2. Избор области праћења и самовредновања

На седници Наставничког већа одржаној у августу текуће школске године, чланови школског тима за самовредновање уз сагласност осталих чланова Наставничког већа усвојили су две кључне области које су према смерницама Министарства обавеза самовредновања у овој школској години- Подршка ученицима и Етос. На седници Савета родитеља, представници Савета родитеља упознати су са процесом самовредновања и са њима је постигнута сагласност да ово буду подручја самовредновања

Процес самовредновања је требало завршити до децембра 2023, пре почетка другог полугодишта.

Извори доказа:

Записници стручних већа, стручних актива, тимова, анкете за наставнике, ученике и родитеље документација ПП службе, годишњи планови и извештаји, одељењска већа, планови и записници ЧОС-а, евиденција директора.

Технике и методологија рада:

Посматрање часова од стране педагога и директора,листе за праћење, чек листе, анкете, разговори

Циљне групе: Ученици, наставници, родитељи

Област подршке ученицима испитан је анкетирањем и интервјуисањем родитеља, ученика и наставника у првом полугодишту школске године, и то у склопу рада Тима за самовредновање. Извршен је и преглед многобројне документације школе, као што су планови рада, извештаји, записници рада.

3. Израда плана активности самовредновања

Школски тим за самовредновање је изредио план самовредновања кључне области ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

<u>АКТИВНОСТИ</u>	<u>УЧЕСНИЦИ</u>	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Избор кључне области и подручје	Тим за самовредновање	Август 2023.
вредновања		
Утврђивање смерница које се односе на	Тим за самовредновање	Септембар 2023.
показатеље, технике и инструменте		
Прикупљање докумената за одабрану	Тим за самовредновање	Октобар-Новембар 2023.
кључну област		
Обрада и анализа прикупљених података	Тим за самовредновање, ученички	Децембар 2023.
	парламент	
Извештај о самовредновању	Тим за самовредновање	Децембар 2023.
Акциони план	Тим за самовредновање	Децембар 2023.

4. Чување, заштита и располагање подацима

Сви извори доказа, прикупљене и обрађене анкете и добијени подаци за кључну област ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА чувају се у Управи школе, као и на платформи за самовредновање. Приступ документима имају чланови Тима за самовредновање, директор, педагог. Управа школе гарантује за сигурност чуваних података.

5. Обрада и анализа добијених података

У фази прикупљања података, школски тим је користио све доступне изворе података, како би изабрана област била анализирана што објективније. Примењени су упитници на узорку од 26 наставника,72 ученика и 193 родитеља од 4-8 разреда и статистички обрађени. Ученици од 1-3 разреда су одговарали на анкету у папирној форми која им је подељена у школи, анонимно.

Треба напоменути да доста родитеља није дигитално довољно писмено и да немају приступ интернету и не користе електронску пошту, тако да нису сви урадили анкете који су прослеђени на маилове.

Квалитативна анализа добијених података чини основ за писање извештаја и израду акционог плана за побољшање стања у школи.

Прилози:

АНКЕТА ЗА РОДИТЕЉЕ

Учествовало 193 родитеља

Анкета се попуњава анонимно, родитељи су анкетирани електронски, путем личних маилова. На 16 питања су одговарали према томе да ли је то важно за школу, и да ли је то присутно у школи оценама од 1-4.

Просечна оцена тачности је 3.56, а Просечна оцена важности 3.84.

Детаљни резултати анкете:		
Подршка ученицима за школску: 2023/2024, родитељи		
Установа: ОШ ,,Бранко Радичевић" - Прибој		
Питање/Показатељ	Тачност	Важност
4.1.1. Школа предузима разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу.	3.51	3.79
4.1.2. Школа предузима разноврсне мере за пружање васпитне подршке ученицима.	3.59	3.85
4.1.3. На основу анализе успеха и владања предузимају се мере подршке ученицима.	3.54	3.81
4.1.4. У пружању подршке ученицима школа укључује породицу односно законске заступнике.	3.71	3.90
4.1.5. У пружању подршке ученицима школа предузима различите активности у сарадњи са релевантним институцијама и појединцима.	3.53	3.80
4.1.6. Школа пружа подршку ученицима при преласку из једног у други циклус образовања.	3.54	3.80

4.2.1. У школи се организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација).	3.56	3.87
4.2.2 На основу праћења укључености ученика у ваннаставне активности и интересовања ученика, школа утврђује понуду ваннаставних активности.	3.47	3.81
4.2.3. У школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој.	3.65	3.88
4.2.4. Кроз наставни рад и ваннаставне активности подстиче се професионални развој ученика, односно каријерно вођење и саветовање.	3.49	3.83
4.3.1. Школа ствара услове за упис ученика из осетљивих група.	3.63	3.85
4.3.2. Школа предузима мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група.	3.64	3.88
4.3.3. У школи се примењује индивидуализовани приступ/ индивидуални образовни планови за ученике из осетљивих група и ученике са изузетним способностима.	3.56	3.86
4.3.4. У школи се организују компензаторни програми/активности за подршку учењу за ученике из осетљивих група.	3.54	3.85
4.3.5. Школа има успостављене механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима и ствара услове за њихово напредовање (акцелерација; обогаћивање програма).	3.45	3.82
4.3.6. Школа сарађује са релевантним институцијама и појединцима у подршци ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.	3.50	3.85

АНКЕТА ЗА УЧЕНИКЕ

Учествовало 72 ученика од 4-8 разреда.

Анкета се попуњава анонимно , ученици су анкетирани електронски,путем маилова. На 12 питања су одговарали према томе да ли је то важно за школу, и да ли је то присутно у школи оценама од 1-4.

Просечна оцена тачности је 3.60, а Просечна оцена важности 3.72.

Детаљни резултати анкете:		
Подршка ученицима за школску: 2023/2024, ученици		
Установа: ОШ ,,Бранко Радичевић" - Прибој		
Питање/Показатељ	Тачност	Важност
Школа ми нуди различите начине да напредујем у раду и учењу	3.63	3.78
Осим наставника, у рад школе укључују се и родитељи	3.35	3.53
Осим наставника, у рад школе укључују се и друге институције (МУП, Дом здравља, Канцеларија за младе)	3.65	3.69
Када крећемо у пети разред, наставници се труде да нам олакшају прелаз из четвртог у пети разред	3.64	3.75
У школи се организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација).	3.68	3.78
У школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој.	3.67	3.76
У школи постоје различите активности које ми представљају и описују занимања	3.58	3.58
Школа ствара услове за упис ученика из осетљивих група.	3.49	3.69
Школа подржава ученике који имају потешкоћа у раду, као и ученике који показују посебан напредак	3.67	3.81
Школа даје подршку новопридошлим ученицима, као и ученицима који оправдано дуже изостају из школе	3.60	3.68
Школа препознаје даровиту децу и пружа им адекватну подршку	3.65	3.76

Ученици од 1-3 разреда 108 ученика је одговарали на анкету која им је подељена у школи, анонимно.

На основу детаљне анализе, дошли смо до следећих закључака:

Питање/Показатељ	8	(2)	©
Учитељица ми помаже кад нешто не знам			108
У школи могу да се бавим и оним што посебно волим да учим	0	3	105
Сви моји другари имају исте шансе као и ја да уче		7	101
Наши родитељи су укључени у догађаје у школи		1	107
Волим да идем у школу јер тамо се осећам сигурно зато што учитељици могу све да кажем	1	4	103

АНКЕТА ЗА НАСТАВНИКЕ

Учествовало 26 наставника

Анкета се попуњава анонимно, наставници су анкетирани електронски,путем личних маилова. На 16 питања су одговарали према томе да ли је то важно за школу, и да ли је то присутно у школи оценама од 1-4.

Просечна оцена тачности је 3.59, а Просечна оцена важности 3.81.

Tomo w vvv monviernom v ovventor		
Детаљни резултати анкете: Подршка ученицима за школску: 2023/2024, родитељи		
Установа: ОШ "Бранко Радичевић" - Прибој		
Питање/Показатељ	Тачност	Важност
	Тачност	Бажност
4.1.1. Школа предузима разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу.	3.69	3.88
4.1.2. Школа предузима разноврсне мере за пружање васпитне подршке ученицима.	3.73	3.92
4.1.3. На основу анализе успеха и владања предузимају се мере подршке ученицима.	3.81	3.88
4.1.4. У пружању подршке ученицима школа укључује породицу односно законске заступнике.	3.73	3.81
4.1.5. У пружању подршке ученицима школа предузима различите активности у сарадњи са релевантним институцијама и појединцима.	3.54	3.73
4.1.6. Школа пружа подршку ученицима при преласку из једног у други циклус образовања.	3.58	3.81
4.2.1. У школи се организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација).	3.62	3.65
4.2.2 На основу праћења укључености ученика у ваннаставне активности и интересовања ученика, школа утврђује понуду ваннаставних активности.	3.46	3.69
4.2.3. У школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој.	3.81	3.77
4.2.4. Кроз наставни рад и ваннаставне активности подстиче се професионални развој ученика, односно каријерно вођење и саветовање.	3.65	3.85
4.3.1. Школа ствара услове за упис ученика из осетљивих група.	3.81	3.88
4.3.2. Школа предузима мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група.	3.77	3.88

4.3.3. У школи се примењује индивидуализовани приступ/ индивидуални образовни планови за ученике из осетљивих група и ученике са изузетним способностима.	3.58	3.85
4.3.4. У школи се организују компензаторни програми/активности за подршку учењу за ученике из осетљивих група.	3.35	3.81
4.3.5. Школа има успостављене механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима и ствара услове за њихово напредовање (акцелерација; обогаћивање програма).	2.96	3.77
4.3.6. Школа сарађује са релевантним институцијама и појединцима у подршци ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.	3.38	3.77

6. Писање извештаја

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

4.1. У школи функционише систем пружања подршке свим ученицима

4.1.1. Школа предузима разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу

Параметар је испитан анкетирањем и интервјуисањем наставника, ученика и родитеља и прегледом документације. У анкети је кроз питања проверено које то мере школа предузима за пружање подршке ученицима у учењу.

Координатор Тима за самовредновање спровео је анонимну анкету међу родитељима, наставницима и ученицима на тему области квалитета 4: подршка ученицима. Анкета је попуњена на репрезентативном узорку, односно узорак је обухватио наставнике разредне наставе, наставнике предметне наставе, стручну службу, ученике млађих и старијих разреда, родитеље ученика млађих и старијих разреда.

Закључци анкете, али и интервјуа су следећи:

На основу резултата анкете може се закључити да већина наставника, ученика, и родитеља сматра да школа има разрађене програме за подршку ученицима у процесу учења као што су увођење у технике учења и развијање мотивације.

Интервјуима смо проверавали да ли у школи постоји диференцирана настава, односно да ли је настава прилагођена потребама ученика. Резултати интервјуа за наставнике показали су да већина наставника у већој мери припрема диференциране задатке, али не сви. Већина ученика сматра да наставници у већини припремају различите задатке, али проценат ученика ипак сматра да неки наставници то не раде. Што се родитеља тиче већи део њих сматра да наставници прилагођавају задатке могућностима његовог детета, док мањи број сматра да то није тако.

Анализирано је и да ли наставници на часу организују ученике тако да успешнији ученици помажу ученицима који слабије напредују. Већина испитаних сматра да је такав начин рада је слабо присутан.

Анализирано је колико често наставници држе допунску и додатну наставу, односно да ли се посвећује пажња различитим способностима ученика кроз овакав вид организације наставе. Увидом у евиденцију, допунска настава се релативно редовно одржава.

Што се тиче додатне наставе ,увидом у евиденцију, додатна настава редовно одржава.

Испитано је да ли наставници упућују ученике да користе и друге изворе информација. Већина испитаних сматра да наставници то чине у већој мери или у потпуности, али постоји мали проценат наставника који то чине ретко.

Анализирано је да ли ученици који имају потешкоћа у учењу могу да траже савете од наставника, одељењског старешине, педагога или психолога. Већина наставника сматра да је то у потпуности или већој мери тачно, а мали проценат да је то у мањој мери тачно. Код родитеља и ученика смо добили сличне резултате као код наставника.

Што се тиче допунске и додатне наставе углавном су посећивали за математику и српски језик,енглески, физику, хемију. Што се тиче подршке ученицима у процесу учења ученици су наводили да да им помажу учитељице, другари, педагог, предметни наставници и родитељи.

Прегледањем интервјуа са родитељима дошли смо до закуљчка да родитељи сматрају да деци у учењу помажу учитељ, психолог, разредни старешина. Такође, за савет у учењу његово дете може да се обрати учитељу, психологу и предметном наставнику, а да неки ученици некада користе то, а неки не. Такође, родитељи су навели да их разредне старешине распореде тако да бољи помажу слабијим ученицима.. Родитељи углавном знају из којих предмета постоји допунска настава.. Родитељи сматрају да су деца више похађала додатну и допунску наставу од првог до четвртог разреда, а разлози за непохађање је неусклађеност распореда и обавеза већине наставника у другим школама.

Кроз интервју са наставницима за подршку у учењу наставници сматрају да је редовна и допунска настава довољна да усвоје знања.

Увидом у документацију (ЧОС, Стручна већа) дошли смо до закључка да наставници свакодневно пружају ученицима подршку у учењу кроз теме на ЧОС-у, кроз рад на часовима, кроз рад на допунској и додатној настави. Увидом у документацију педагога дошли смо до тога да она помаже ученицима у учењу кроз разговоре са ученицима који имају проблема у учењу.

Закључак: Школа предузима разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу, као што су допунска настава, додатна настава, дифренцирани задаци,.

Мере унапређења: Подстицати ученике да редовно иду на допунску и додатну наставу, све наставнике да имају дифренецирану наставу, да редовно држе допунску и додатну наставу, да организују ученике тако да успешнији помажу слабијима-вршњачко учење, индивидуални план подршке педагога за појединачне ученике, организовање радионица у учењу, постављање едукативних паноа на тему Подршке у процесу учења .Наставити са праксом табеларног приказивања успеха ученика и владања по одељењима на крају сваког класификационог периода у холу школе.

4.1.2. Школа предузима разноврсне мере за пружање васпитне подршке ученицима

Параметар је испитан анкетирањем и интервјуисањем ученика, наставника, родитеља, као увидом у документацију (ЧОС, ПП служба). Испитано је да ли се у школи организују програми тј. активности за развијање социјалних вештина кроз теме на часу одељењског старешине, радионице, индивидуалне разговоре са ученицима.

Наставници сматрају да се у школи у потпуности и у већој мери организују такве активности. Код родитеља је дошло до сличних резултата, с тим што постоји мали проценат који сматра да је то у мањој мери присутно. Већина ученика каже да се у школи у потпуности и у већој мери организују такве активности, али мањи проценат ученика каже да је то присутно у мањој мери.

Кроз интервју са родитељима на питање како се решавају проблеми у оквиру одељењске заједнице и да ли су они задавољни тиме, резултати су различити - неки су задовољни, неки нису. Такође, родитељи су изјавили да су сарађивали и са педагогом и психологом у случају васпитања деце и да су задовољни том сарадњом.

Кроз интервју са ученицима увидели смо да је психолог долазила на часове, причала о свађама у одељењу, долазила је због ученика који имају проблема са дисциплином.

Кроз интервју са наставницима навели су да васпитни рад планирају на основу учесталости проблема, на основу заинтересованости деце, а неки да се теме за ЧОС преписују из године у годину и да све то зависи од састава одељења.

Кроз разговор са педагогом, навела је да се вапитна подршка пружа ученицима од стране ПП службе, ученици који имају проблема у социјализацији, дисциплини, због личних или породичних проблема, због изостанака, воде се индивидуални разговор са педагогом и психологом (документација ПП службе). Такође,

Васпитна подршка ученицима пружају предметни наставници, разредне старешине и учитељи, кроз свакодневне разговоре са ученицима, али они нису увек забележени, а кроз теме на ЧОС-у обрађује се и васпитање деце.

Закључак: Школа предузима разноврсне мере за пружање васпитне подршке ученицима као што су индивидуални разговори са ученицима, акциони план, теме на ЧОС-у.

Мере унапређења: Наставници би требало да више бележе сваку васпитну подршку ученику, да исту пишу у својим евиденцијама. Теме ЧОС-а планирати у складу са васпитним потребама одељења, ПП служба у сарадњи са одељењским старешинама организује радионице у одељењима где је уочено да постоји неки васпитни проблем. У сарадњи са другим тимовима наставити добру праксу органозовања ваннаставних активности.

4.1.3. На основу анализе успеха и владања предузимају се мере подршке ученицима.

Овај параметар испитан је прегледом документације (стручно веће млађих разреда, одељењско веће млађих разреда, струћно већа) где је кроз извештај уочено да се на класификационим периодима пише анализа успеха и мере за побољшање, али није јасно да ли се оне примењују. Такође, врши се анализа иницијалног тестирања, а наведено је и да треба обратити пажњу на усвајање онога што није усвојено и пратити резултате ученика.

Тим за инклузију редовно ради анализу успеха ученика који раде према ИОП-уи пружају подршку колегама у раду.

На основу анкета и код родитеља и код наставника мали је проценат оних који сматрају да се мере не предузимају.

На основу извештаја екстерне, не постоје мере унапређења и праћење након завршног испита.

Закључак: Мере подршке ученицима на основу анализа успеха и владања се предузимају, али се оне не пишу увек, нити се прате у довољној мери.

Мере унапређења: У оквиру сваког стручног већа и одељењског ставити тачку дневног реда: "Анализа успеха и мере унапређења", а затим и како су се те мере показале, да ли су спроведене итд. Направити анализу успеха на нивоу школе и на основу тога планирати мере за унапређење успеха. Направити мере унапређења и праћење након завршног испита осим анализе завршног испита.

4.1.4. У пружању подршке ученицима школа укључује породицу односно законске заступнике.

Параметар је испитан анкетирањем и интервјуисањем наставника, родитеља и ученика, директор и педагога, као и увидом у документацију (електронски дневник, родитељски састанци).

Анкетним упитником испитано је да ли у пружању подршке ученицима школа укључује, односно обавештава родитеље о успеху и понашању ученика. Дошло је до резултата да 76,2% родитеља сматра да га школа редовно обавештава о успеху и понашању његовог детета, што сматра и већина ученика (56,9%), док мањи проценат њих (11%) сматра да то није или је у мањој мери је важно. Већина наставника, њих 73,1% редовно обавештава родитеље, а мањи проценат наставника (26,9%) то чини у већој мери.

Кроз интервју са ученицима увидели смо да деца редовно преносе родитељима шта се дешава у школи, само имају проблем уколико је то нижа оцена, али и да старешине редовно обавештавају родитеље, да родитељи углавном долазе на отворена врата и родитељски састанак.

Кроз интервју са наставницима о томе колико родитељи долазе на отворена врата школе или наставника, одговори су различити. Дешава се да некада родитељи не поштују термин индивидуалних разговора, па долазе и за време часова. Тај долазак има ефеката, поготово код проблематичних ученика. Предметни наставници углавном комуницирају са разредним старешинама који позивају родитеље, обављају индивидуалне разговоре са њима.

Кроз интервју са педагогом школе навела да су родитељи ученика осредње ангажовани у мотивисању и праћењу ученика, јер све зависи од индивидуалног случаја. Већина родитеља редовно се информише и разговара са својом децом. Већина родитеља долази само на родитељске састанке. У овој школској години осим редовних активности (разговори, Савет родитеља) није самостално реализовала неку активност, али је учествовала у реализацији превентивних активности за повећање сарадње и спречавање насиља. Разговоре иницира

некад она, некад родитељ, а некад неко други од наставног особља. Резултати су у највећој мери задовољавајући, мада постоји одређени број родитеља који редовно долази по савете, а не примењује ништа од предложеног, већ очекује да сам чин одласка решава проблем. Активности у које су родитељи највише укључени су: рад Савета родитеља и школског одбора, учешће у ваннаставним активностима посебно млађих разреда и индивидуални разговори са свим наставницима и стручним сарадницима.

ПП служба врши разговоре са родитељима, хранитељима, сарађује са Тимом за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања. Увидом у електронске дневнике уочили смо да сваки разредни старешина има у просеку пет родитељских састанака годишње, а некада и ванредних.

Закључак: У пружању подршке ученицима школа укључује породицу односно законске заступнике кроз родитељске састанке, сарадњу са Саветом родитеља, укључивањем родитеља кроз различите активности и радионице, долазак на отворена врата наставника.

Мере унапређења: Стално позивати родитеље на разговор уколико ученику треба васпитна или подршка у учењу, уписивати сваки разговор са родитељима, укључивати и Центар за социјални рад уколико је неопходно. Бележити доласке у електронски дневник, поготово појединачне доласке.

4.1.5. У пружању подршке ученицима школа предузима различите активности у сарадњи са релевантним институцијама и појединцима.

Параметар је испитан кроз анкете и интервју са наставницима, ученицима, директором и психологом и увидом у документацију (електронски дневник, записник ЧОС-а, план ваннаставних активности, записници стручних већа, записник Педагошког колегијума, извештај Тима за професионални развој запослених, евиденција ПП службе).

Кроз интервју са наставницима навели су сарадњу са музичком школом, канцеларијом за младе, Домом културе, ...

Кроз интервју са педагогом навела је да школа, као и она лично, сарађује највише са логопедом,локалним Центром за социјални рад, Домом здравља, осталим школама. Најчешћи пример је обавештавање, комуникација.

Кроз интервју са директором навео је да школа сарађује са разним установама, привредним и непривредним организацијама и локалном заједницом кроз различите активности.

Ученици су такође у интервјуу потврдили да су учествовали у овим активностима.

Увидом у документацију закључујемо следеће:

Школа сарађује за Центром за социјални рад ,Мупом,Црвеним крстом, Домом културе, Градским музејом, канцеларијом за младе.

Закључак: У пружању подршке ученицима школа предузима различите активности у сарадњи са релевантним институцијама и појединцима.

Мере унапређења: Све видове сарадње са различитим институцијама и појединцима писати у евиденцији наставника, стручном већу, истицати на сајту школе.

4.1.6. Школа пружа подршку ученицима при преласку из једног у други циклус образовања.

Параметар је испитан анкетирањем и интервјуисањем наставника, родитеља и ученика, директора и психолога, као и увидом у документацију (евиденција ПП служба, тимови, електронски дневници четвртака).

Анкетом смо проверавали пружање подршке ученицима при преласку из једног у други циклус образовања. Наставници су се изјаснили да школа у потпуности или у већој мери припрема ученике за прелазак у пети разред. Код испитаних родитеља и ученика дошли смо до закључка да већина сматра да школа припрема ученике за прелазак у пети разред. Ипак постоји мали проценат родитеља и нешто већи проценат ученика који сматра да то школа чини у мањој мери или уопште не чини.

Кроз интервју са родитељима изјаснили су се да се то ради упознавањем предметних наставника са ученицима тако што наставници одржавају по један час у 4. разреду и упознају са својим предметом. Пракса је постала и упознавања будућих првака са учитељицама и школом. Осмаци за прелазак у средњу школу навели су да су имали упитник од психолога и да су им одељењске старешине говориле о томе .

Интервјуом директор је навео да школа припрема ученике за пети разред, а то су посете наставника, а за прелазак у средњу школу то су промоција средње школе и посете школа.

У интервјуу психолога навела је да припрема за пети разред садржи, осим саветодавног рада, и посете и држање часова наставника старијих разреда у тренутном четвртом разреду. У школи постоји обавезан програм професионалне оријентације чији је главни носилац.

Кроз интервју са наставницима навели су да се ученици припремају за прелазак у пети разред тако што их наставници неких предметних настава посећују, одрже час у одељењима. А што се тиче преласка у средњу школу навели су да се врше промоције и обавештења о школама, испитујемо шта ко жели да ради у будућности, па пазе да не погреше приликом избора школе, подсећају да је тамо много виши ниво одговорности.

Увидом у документацију (електронски дневник) нисмо увидели да је четвртаке у школи посећивала већина предметних наставника.

Закључак: Школа у већој мери пружа подршку ученицима при преласку из једног у други циклус образовања.

Мере унапређења: У плановима ЧОС-а за 4. разред додати тему "Како у петом разреду". Интензивирати посете наставника предметне наставе одељењима 4. разреда и исте евидентирати. И наставници предметне наставе требало би да имају евиденцију о томе, као и учитељи.

4.2. У школи се подстиче лични, професионални и социјални развој ученика

4.2.1.У школи се организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација...).

Показатељ је испитан увидом у документацију (ЧОС, списак секција у Годишњем плану рада школе, Школски програм), анкетирањем и интервјуисањем наставника, ученика и родитеља.

У анкети је испитано да ли у школи постоје разноврсне ваннаставне активности. Већина ученика, наставника и родитеља сматра да постоје разноразне ваннаставне активности у школи, само мали процентат родитеља и ученика сматра да не постоје (2,6% родитеља и 2, 8 %ученика).

Школа организује различите трибине, предавања, приредбе у којима се подстичу сараднички односи и међусобно уважавање и толеранцију.

У школи ученици утичу на избор активности школе кроз часове одељенског старешине и рад ученичког парламента.

Кроз интервју са ученицима дошли смо до закључака да ученици посећују разноразне активности, али да када не посећују разлози су: да немају времена, не одговара им због аутобуса, преклапа се време за музичком школом или тада имају допунску или додатну наставу. Такође, ученици су навели да су учествовали и у другим активностима школе, приредбама, посетама, изложбама, и допада им се. Ученици су углавном задовољни ваннаставним активностима у школи.

Родитељи су навели које активности се одржавају (обележавање различитих датума, , хор, сликање,рецитатори, медијска писменост), а утисци су добри. Родитељи су упознати и са приредбама, активностима у школи и то им се јако допада.

Закључак: У школи се у већој мери организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација...).

Мере унапређења: Држати више радионица у сарадњи са родитељима на тему социјалих вештина, комуникације и прилагодити сатницу одржвања слободних активности ученицима који путују и другим активностима у школи.

4.2.2. На основу праћења укључености ученика у ваннаставне активности и интересовања ученика, школа утврђује понуду ваннаставних активности

Показатељ је испитан увидом у документацију (списак секција у Годишњем плану рада школе, Школски програм), али и интервјуисањем и анкетирањем наставника, родитеља и ученика и разговором са директором.

У анкети смо испитивали да ли се на основу праћења укључености ученика у ваннаставне активности и интересовања ученика утврђује понуда ваннаставних активности. Већина наставника сматра да школа на основу интересовања ученика дефинише понуду ваннаставних активности, али постоји мањи проценат (11,5%) наставника који сматра да је то није или је у мањој мери тачно.

Родитељи су слично одговорили као и наставници. Одговори деце зашто не учествују у ваннаставним активностима, били су да деца не похађају због времена одржавања, због превоза, не занима га, зато што учи и мора да се посвети оценама.

Такође, интервјуом смо испитали родитеље и ученике које би ваннаставне активности волели да школа реализује, а они су наводили немачки језик. Такође, питали смо их да ли би били спремни да помогну у реализацији, а њихови одговори су били различити, неко да, неко не.

Кроз разговор са директором ваннаставне активности у школи биране су на основу кадровских способности и предложене су на Наставничком већу, а прихваћене на Савету родитеља и Педагошком колегијуму, а обавештен је и Школски одбор. Није било анкетирања деце о њиховим интересовањима, већ одабир коју би они похађали.

Закључак: У школи се до сада нису бирале ваннаставне активности на основу праћења укључености ученика у ваннаставне активности и интересовања ученика, кроз неке анкете, већ више личним запажањем наставника о способностима и интересовањима ученика.

Мере унапређења: Направити праксу да се ваннаставне активности дефинишу на основу интересовања и укључености ученика у исте.

4.2.3. У школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој.

Показатељ је испитан кроз анкетирање и интервјуисање наставника, родитеља и ученика и психолога.

У анкети је анализирано да ли се у школи промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита животне средине и одрживи развој, као и да ли сви у школи поштују права детета.

Дошли смо до закључка да већина наставника сматра да је то у школи у потпуности или у већој мери се у школи промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита животне средине и одрживи развој, као и да ли сви у школи поштују права детета, док мањи проценат сматра да је то у мањој мери присутно. Код родитеља и ученика дошли смо до сличних закључака с тим што постоји проценат ученика и родитеља који сматрају да то у школи није присутно.

Ученици који су интервјуисани рекли су да су о здрављу, заштити животне средине и дечијим правима говорили на различитим часовима, као што су ЧОС, на предмету свет око нас "природа и друштво, медијске писмености, биологија, језицима, скоро на свим предметима, али и у ваннаставним активностима у организацији Тима за заштиту од насиља и Ученичког парламента, Дечијег савеза...Осим тога, школа је укључена у одређене еколошке акције.На овом пољу се ради и на часовима одељенског старешине, биологије, грађанског и чувара природе.

Кроз интервју са наставницима сазнајемо да су мере према свим ученицима исте уколико крше правила понашања. Имамо интерне акте, али неке старешине су блаже од других.

Кроз интервју са педагогом навела је да да се правила поштују у већој мери, одређен мањи број ученика показује непоштовање према наставницима уопште, а мере се доследно примењују.

Увидом у документацију закључили смо да се у школи промовишу здрав начин живота, одрживи развој и права детета, кроз еколошку секцију, теме на ЧОС-у, теме из природне групе предмета, теме на Грађанском васпитању, кроз хуманитарне акције, уоквиру Дечје недеље, кроз ваннааставне активности и рад ученичког парламента и кроз рад Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Закључак: У школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој.

Мере унапређења: Организовање више радионица и пројеката,предавања на тему здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој на нивоу школе и кроз сарадњу са локалном заједницом.

4.2.4. Кроз наставни рад и ваннаставне активности подстиче се професионални развој ученика, односно каријерно вођење и саветовање.

Показатељ је испитан кроз анкетирање и интервјуисање наставника, родитеља и ученика и директора.

У анкети је испитано да ли се у школи кроз наставни рад и ваннаставне активности подстиче професионални развој ученика, односно каријерно вођење и саветовање. Већина наставника сматра да је то у потпуности тачно, мало мање њих да је то у већој мери тачно, а мањи проценат да је то у мањој мери тачно.

Код родитеља смо добили сличне резултате,2,6% испитаних сматра да се не подстиче. Највећи проценат ученика сматра да је то у већој мери присутно, али постоји проценат који истиче да је то присутно у мањој мериили никако-8, 3 %.

На интервјуима, ученици су одговорили да о професионалној оријентацији причају са одељењским старешинама, као и предметним наставницима.

Кроз интервју наставника навели су да постоје индивидуални разговори одељењског старешине са учеником (шта би хтео да упишеш, чиме би желео да се бавиш – онда на основу тога разговара се о томе која је најбоља средња школа за то да не би промашили на основу предубеђења или назива смера), средње школе долазе да презентују своје смерове.

Директор је навео да се за професионални развој ученика постоје промоције средњих школа кроз часове одељенског старешине у 7. и 8. разреду.

Закључак: Кроз наставни рад и ваннаставне активности подстиче се професионални развој ученика, односно каријерно вођење и саветовање, али не довољно.

Мере унапређења: Подстицати професионални развој ученика кроз радионице, саветовање, тестирање способности и интересовања ученика и од стране педагога, упућивати их на друге школе у широј околини.

4.3. У школи функционише систем подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.

Ови показатељи проверени су анкетирањем наставника, деце и родитеља, разговором и увидом у документацију.

У разговору са директором и педагогом и прегледом документације смо сазнали како и колико школа помаже ученицима лошијег имовног стања (даје бесплатне уџбенике, бесплатан одллазак на екскурзију или путем иницијативе некога из одељења или родитеља за прикупљање помоћи).

У анкети на питање да ли школа ствара услове за упис ученика из осетљивих група, већина наставника сматра да је то у потпуности тачно, знатно мање наставника у већој мери, али постоје наставници који сматрају да је то у мањој мери тачно.

Код родитеља и ученика добили смо сличне резултате с тим што постоји врло мали проценат њих који сматрају да то није тачно.

Анализом интервјуа ученика дошли смо до закључка да ученици у школи не причају довољно о ученцима из осетљивих група, али се помињу кроз гратисе за екскурзију, хуманитарне акције скупљања новца за те ученике. Ученици знају ко је радио по ИОП-у у разреду, знају шта је ИОП (добијају задатке који су посебно прављени за њих), наставници прилазе и објашњавају тим ђацима шта и како треба да се ради. Тачно знају и у ком разреду и који предмет су ти ђаци радили по ИОП-у. Сви наставници су и ученике по ИОП-у укључивали и у редовне активности, нису их изузимали од редовног рада.

Анализом интервјуа родитеља дошли смо до закључка да родитељи знају како се помаже ученицима из друштвено осетљивих категорија и како се одређују ученици према ИОП-у, да се формира комисија.

Анализом интервјуа психолога навела је да школа уз помоћ Министарства просвете обезбеђује бесплатне уџбенике за ученике који раде према ИОП-у, као и ученике из материјално угрожених породица. Ученици уз помоћ наставника покрећу хуманитарне акције. Постоји саветодавни рад са родитељима и ученицима, не само у циљу превазилажења тешкоћа, већ давања информација где и како могу потражити помоћ за неку ситуацију која је ван домена школе. Школа сарађује највише са локалним Центром за социјални рад, Домом

здравља, осталим школама. Што се тиче ИОП-а педагог је навела да је највећи резултат постепено мењање става према инклузивном образовању на прихватљивије и уобичајено. Ученици који раде према ИОП-у учествују у ваннаставним активностима, али то треба унапредити. Сарадња са већином родитеља је ефикасна.

Кроз интервју са наставницима навели су да имају ИОП-е, неки раде са њима мало на часу, па им дају домаћи, неки им понекада посвете читав час. Што се тиче ИОП-а 3 кажу да има надарене деце и да се са њима ради, али документа и програма нема.

Наставници су у интервјуу навели да школа помаже ученицма из социјално угрожених категорија тако што се скупља се гардероба, новац, издвајају места за екскурзије.

4.3.1. Школа ствара услове за упис ученика из осетљивих група

Постоји списак пријављених ученика за бесплатне уџбенике. Школа пружа подршку родитељима деце из посебних категорија приликом уписа, тако што даје подакте о документацији која је родитељима потребна за упис ученика у први разред, помаже родитељима приликом е-уписа, уколико они немају техничке могућности за то.

Закључак: Школа нема посебне програме за упис ученика из осетљивих група, али свакако пружа подршку за упис, даје бесплатне уџбенике.

Мере унапређења: Створити посебне услове за упис ученика из осетљивих друштвених група, направити списак ученика који су из осетљивих група, примаоци социјалне помоћи, ромске националности, организовати више хуманитарних акција за ове ученике.

4.3.2. Школа предузима мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група

Увидом у записнике одељењских већа наставника и одељењског већа старијих и млађих разреда утврђено је да је мали број ученика имало смањену оцену из владања због изостанака, од чега је део из угрожених категорија. Увидом у записнике поједини наставници писали су мере, док поједини нису. Они који су наводили мере то су били појачан васпитно-дисциплински рад, разговори са педагогом и психологом, позивање на разговор родитеља. Увидом у документацију педагога речено је да је она обављала разговоре са тим

ученицима кроз индивидуалне разговоре на различите теме, о узроцима изостајања, о техникама учења, вођен је дисциплински поступак. Постоји посебан плад рада за ученика из осетљиве друштвене категорије, који је имао проблеме са дисциплином.

Закључак: Школа предузима мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група, али се те мере због спољашњих фактора понекад не спроведу у потпуности.

Мере унапређења: Писати које су то мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих друштвених група, укључити више Центар за социјални рад и родитеље уколико се јави проблем са изостанцима.

4.3.3. У школи се примењује индивидуализовани приступ/индивидуални образовни планови за ученике из осетљивих група и ученике са изузетним способностима

Анализирана је документација ПП службе, као и записници са седница Одељењског већа. Извршен је увид у списак ученика који раде по ИОП-у 1 од ПП службе и увид у извештаје Одељењских већа. Подршка учененицима по ИОП-у је углавном из предмета Српски језик и Математика, док су поједини и на свим предметима.

Закључак: У школи се примењује индивидуализовани приступ/индивидуални образовни планови за ученике из осетљивих група, али не и за ученике са изузетним способностима.

Мере унапређења: Потребно је у наредном периоду обучити наставнике за рад са ученицима са изузетним способностима, а онда и израдити план рада, као и успоставити сарадњу са релевантим Установама и одружењима. Увести индивидуалне образовне планове за ученике са изузетним способностима.

4.3.4. У школи се организују компензаторни програми/активности за подршку учењу за ученике из осетљивих група.

Разговором са ПП службом утврђено је да постоје индивидуални разговори са ученицима који имају проблема у учењу. ПП служба врши анализу успеха тих ученика, а након тога предлаже мере за побољшање успеха, као што су допунски рад, побољша сарадња породице и школе, да се обављају индивидуални саветодавни разговори са ученицима.

Закључак: У школи се организују компензаторни програми/активности за подршку учењу за ученике из осетљивих група кроз разговоре са ПП службом, али нису утврђени.

Мере унапређења: Направити акциони план унапређења успеха ученика, поготово за ученике који раде према ИОП-у или су из друштвено осетљивих категорија. У наредном периоду, утврдити системе компензације и информисати се детаљније о датом стандарду.направити компензаторне прогаме и за ученике који не постижу задовољавајући успех ради план додатне подршке, да се појача рад тимова за додатну подршку ученицима У наредном периоду, утврдити системе компензације и информисати се детаљније о датом стандарду..

4.3.5. Школа има успостављене механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима и ствара услове за њихово напредовање (акцелерација; обогаћивање програма).

У школи не постоје ученици који раде по ИОП-3 програму. Не постоје механизми за успостављање ученика са изузетним способностима. Предметни наставници уочавају такве ученике, предлажу ПП служби ученике које имају изузетне способности из тих предмета .Не постоји документација о томе.

Закључак: Школа нема успостављене механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима и не посебне ствара услове за њихово напредовање (акцелерација; обогаћивање програма).

Мере унапређења: Успоставити механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима у виду неког тестирања. Подстицати наставнике да више ученика пријаве да раде по ИОП-у 3.

4.3.6. Школа сарађује са релевантним институцијама и појединцима у подршци ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.

Школа сарађује за Центром за социјални рад. Што се тиче документације о сарадњи са Центром за социјални за рад и Центром за породични смештај и усвојење она се налази код педагога школе у канцеларији и дата нам је на увид, а не може се копирати због заштити података о личности. Са Центром се сарађује због ученика са дисциплинским проблемима, због ученика са изостанцима.

Закључак: Школа сарађује са релевантним институцијама и појединцима у подршци ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.

Мере унапређења: Подстицати више сарадњу са институцијама за надарене ученике.

Закључак

На основу провераваних стандарда у оквиру функционисања пружање подршке ученицима у нашој школи Тим за самовредновање дошао је до закључка да су стандарди у већој мери остварени, да је област подршка ученицима добро оцењена од стране родитеља, ученика и наставника, да се у школи доста ради на подршци свим ученицима, али требало би обратити пажњу на:

Подстицати ученике да редовно иду на допунску и додатну наставу, све наставнике да имају дифренецирану наставу, да редовно држе допунску и додатну наставу, да организују ученике тако да успешнији помажу слабијима.

Наставници би требало да више бележе сваку васпитну подршку ученику, да исту пишу у својим евиденцијама. Теме ЧОС-а планирати у складу са васпитним потребама одељења.

У оквиру сваког стручног већа и одељењског ставити тачку дневног реда на тромесечном нивоу: "Анализа успеха и мере унапређења", а затим и како су се те мере показале, да ли су спроведене итд. Направити анализу успеха на нивоу школе и на основу тога планирати мере за унапређење успеха.

Стално позивати родитеље на разговор уколико ученику треба васпитна или подршка у учењу, уписивати сваки разговор са родитељима, укључивати и Центар за социјални рад уколико је неопходно. Бележити доласке у ес-дневник, поготово појединачне доласке.

Све видове сарадње са различитим институцијама и појединцима писати у евиденцији наставника, стручном већу, истицати на сајт школе.

У плановима ЧОС-а за 4. разред додати тему "Како у петом разреду". Интензивирати посете наставника предметне наставе издвојеним одељењима. Наставници предметне наставе требало би да имају евиденцију о томе, а не само учитељи.

Држати више радионица родитељима на тему социјалих вештина и прилагодити сатницу одржавања слободних активности ученицима који путују.

Наставити праксу започету сада у јуну за наредну школску 2024/2025. да се ваннаставне активности дефинишу на основу интересовања и укључености ученика у исте.

Организовати више радионица и пројеката на тему здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој на нивоу школе и кроз сарадњу са локалном заједницом.

Подстицати професионални развој ученика кроз радионице, саветовање, тестирање способности и интересовања ученика, упућивати их на друге школе у широј околини.

Створити посебне услове за упис ученика из осетљивих друштвених група, направити списак ученика који су из осетљивих група, примаоци социјалне помоћи, ромске националности, организивати више хуманитарних акција за ове ученике.

Писати које су то мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих друштвених група, укључити више Центар за социјални рад и родитеље уколико се јави проблем са изостанцима.

Увести програм као и писање индивидуалних образовних планова за ученике са изузетним способностима.

Направити акциони план унапређења успеха ученика, поготово за ученике који раде према ИОП-у или су из друштвено осетљивих категорија.

Успоставити механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима у виду неког тестирања. Подстицати наставнике да више ученика пријаве да раде по ИОП-у 3.

Подстицати више сарадњу са институцијама за надарене ученике.

Акциони план у школској 2023/2024. години

Показатељ/индикатор	Активност	Период реализације	Носиоци активности	Мерила за Вредновање
4.1.1. Школа предузима разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу.	-Израђивање плана система праћења постигнућа ученика	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине	План рада за праћење постигнућа
	-Трибине и гостовања вршњачких едукатора	Друго полугодиште		Вршњачки Тим
	Израда Програма за подршку процесу учења (технике, успешни начини учења, коришћење слободног времена, распоред дневних активности, план учења)	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине Тим за подршку ученицима	Програм за подршку у процесу учења
	-Остваривање акција у Школи и локалној заједници у складу с потребама и интересовањима ученика	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине	Евиденција акција
	-Подржавање талената ученика кроз радионице, предавања, изложбе, посете сајмовима	Друго полугодиште	Тим за подршку ученицима	Евиденција акција
	Реализација радионица о техникама учења	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине	

	Организовање вршњачке помоћи у учењу на	Друго	пп служба,	Вршњачки Тим
	нивоу одељења за ученике старијих разреда (	полугодиште	одељењске	
	представљање идеје и начин рада од.		старешине	
	старешинама, усклађивање и одређивање			
	термина за часове од заједице, представљање			
	начина рада ученицима)			
4.1.2. Школа предузима разноврсне	Редовно вођење евиденције и праћење	Друго	ПП служба у	Допуњен план
мере за пружање васпитне подршке	васпитних мера	полугодиште	сарадњи са	рада
ученицима.	Усклађивање тема ЧОС-а са васпитним		одељењским	одељенских
	потребама одељења,		старешинама	старешина са
	организовање радионица и предавања у			датим темама
	одељењима где је уочено да постоји неки			Реализоване
	васпитни проблем			радионице и
	Предавања и радионице на теме			предавања
	Поспешивање социјалних вештина, Контрола			
	осећања, одговорност за своје понашање			
4.1.3. На основу анализе успеха и	Анализирање успеха и праћење мера	Друго	пп служба,	Евиденција
владања предузимају се мере	унапређења	полугодиште	одељењске	
подршке ученицима.	Анализирање успеха на нивоу школе и на		старешине	
	основу тога планирање мера за унапређење		Тим за подршку	
	успеха.			
	Анализирање успеха, мере унапређења и			
	праћење након завршног испита			
	Реализација часова редовне, допунске и додатне			
	наставе у складу са потребама ученика			
4.1.4. У пружању подршке ученицима	Инструктивно-саветодавни рад са децом и	Друго	пп служба,	Евиденција
школа укључује породицу односно	родитељима ученика којима треба васпитна	полугодиште	одељењске старешине	
законске заступнике.	или подршка у учењу,		Тим за подршку	
	Редовно вођење евиденције и праћење мера		тим за подршку	
	индивидуалних разговора са родитељима			
	Укључивање педагога у саветодавни рад			

4.1.6. Школа пружа подршку ученицима при преласку из једног у други циклус образовања.	Испитивање ставова родитеља о начинима укључивања и ангажовања у процес пружања подршке ученицима Анализа прикупљених података и предузимање корака у складу са резултатима Реализација активности у сарадњи са родитељима Израда акционог плана унапређивања подршке после анкете педагога Дорада тема ЧОС-а за 4. разред:,,Како у петом разреду?". Интензивирање посета наставника предметне наставе одељењима 4. разреда Увођење праксе евидентирања активности у 4. разреду	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине ,наставници	Допуњен план рада одељенских старешина са датим темама Евиденција
4.2.1. У школи се организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација).	Радионице у сарадњи са родитељима на тему социјалих вештина, комуникације	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине, родитељи	Реализоване радионице
4.2.2 На основу праћења укључености ученика у ваннаставне активности и интересовања ученика, школа утврђује понуду ваннаставних активности.	Дефинисање понуде ваннаставних активности основу интересовања и укључености ученика у исте	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине	Евиденција
4.2.3. У школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој.	Организовање више радионица и пројеката,предавања на тему здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој на нивоу школе и кроз сарадњу са локалном заједницом.	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине, Ученички парламент Тим за заштиту од насиља,наставници	Реализоване радионице Евиденција
4.2.4. Кроз наставни рад и ваннаставне активности подстиче се	Подстицање професионалног развоја ученика, односно каријерно вођење и	Друго полугодиште	пп служба, одељењске	Евиденција

професионални развој ученика, односно каријерно вођење и саветовање. 4.3.1. Школа ствара услове за упис ученика из осетљивих група.	саветовање кроз наставни рад и ваннаставне активности Организовање још више хуманитарних акција за ученике из осетљивих група.	Друго полугодиште	старешине седмог и осмог разреда Тим за професионалну оријентацију одељењске старешине наставници, Тим за подршку ученицима	Допуњен план рада Тима за професионалну оријентацију Евиденција
4.3.3. У школи се примењује индивидуализовани приступ/ индивидуални образовни планови за ученике из осетљивих група и ученике са изузетним способностима.	Обука наставника за рад са ученицима са изузетним способностима Израда плана и програма рада сарадња са релевантим установама и удружењима. Увеђење индивидуалне образовне планове за ученике са изузетним способностима.	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине наставници, Тим за подршку ученицима Тим за ИОП	Реализоване обуке, План и програм рада за ученике са изузетним способностима.
4.3.4. У школи се организују компензаторни програми/активности за подршку учењу за ученике из осетљивих група.	Израда акционог плана унапређења успеха ученика, посебно за ученике који раде према ИОП-у или су из друштвено осетљивих категорија. Утврђивање система компензације и детаљније информисање о датом стандарду Израда компензаторних програма Јачање рад тимова за додатну подршку ученицима	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине наставници, Тим за подршку ученицима Тим за ИОП	акциони план унапређења успеха ученика Компензаторни програм Знапређен рад Тима
4.3.5. Школа има успостављене механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима и ствара услове за њихово напредовање (акцелерација; обогаћивање програма).	Успостављање механизма за идентификацију ученика са изузетним способностима Подстицање наставника да раде по ИОП-у 3.	Друго полугодиште	пп служба, одељењске старешине наставници, Тим за подршку ученицима Тим за ИОП	Планови рада за ученике по ИОП 3

4.3.6. Школа сарађује са релевантним институцијама и појединцима у	Подстицање сарадњ са институцијама за надарене ученике	пп служба, одељењске	Евиденција
подршци ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.		старешине наставници, Тим за подршку	
		ученицима Тим за ИОП	